SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. XCVIII. No. 119. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 25, 1991 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 25-го ЧЕРВНЯ 1991 Ч. 119. РІК XCVIII.

Пам'ятаймо про Україну!

КРАВЧУК ХОЧЕ НАБЛИЗИТИ УКРАЇНУ ДО ЗАХОДУ

Вашінґтон. — Газета ,,Файненшел Таймс" помістила у числі з 20-го червня довшу інформативно-аналітичну статтю Христини Фріленд, темою якої є уважна, але рівночасно справедлива аналіза відносин у Совєтському Союзі з наголошенням ролі України, яку вона може відіграти внутрі СССР при передумові, що там наступлять зміни на краще і пошанування проголошеного в липні минулого року суверенітету України.

Правда, тільки дев'ять республік, в тому числі й Україна, погодились розглянути і евентуально підписати новий союзний договір на базі пошанування демократичних принципів і суверенітету, а шість республік, три прибалтійські, Грузія, Вірменія і Молдова пішли покищо своїм власним і незалежницьким від Москви шляхом, хоч повної незалежности ще дотепер не осягнули.

Совєтський лідер, генеральний секретар ЦК КПСС і президент СССР Міхаїл Ґорбачов покладає великі надії на підписання договору і на участь у федерації чи конфедерації України, яка у спілці з іншими республіками, між ними Російською федерацією, мали б покласти основи під нову сильну федеративну будівлю при передумові, що Комуністична партія, яка поки що діє зцентралізовано на всьому просторі Совєтського Союзу, виречеться, не в теорії, а в дійсності, домінації над іншими політичними партіями і впливу на інші ділянки життя — економіку, військо, поліцію, КҐБ тощо.

Леонід Кравчук, голова В Верховної Ради України, заявляє, що його руки до певної міри є зв'язані обіцянками, що він їх дав голодуючим студентам і страйкуючим робітникам, головно вуглекопам, щс Україна з населенням 52 мільйона осіб, не підпише союзного договору поки суверенітет України не буде закріплений конституцією республіки, яку вже почала розглядати ВР України. Виглядає, що він вже також перестав вірити кремлівським запевненням, що договір буде побудований на справедливих основах, Кравчук, який тепер під час своїх виступів в Україні і за кордоном вживає виключно української мови і перекладачів, має інший погляд на справу договору. Правда, він признався, що його переголосували на останніх нарадах сімох республік і не всі погоджувалися з його теорією побудови федеративної держави, але в здемократизованому суспільстві кожний може мати свою власну думку.

Під час інтерв'ю, яке він дав кореспондентові газети ,,Файненшел Таймс", Л. Кравчук, селянський син із західніх областей України, які, як каже авторка, насичені націоналізмом, твердить, що Україна із своєю індустрією, сільськогосподарською базою і людським потернціялом має найкраці можливості тепер забебпечити за собою якнайбільше незалежницьких прав. Такі республіки, як, Казахстан чи Узбекістан, залежні від центру, вони не мають основної бази, ,,подібної до нашої", заявив Кравчук. Він підтримує Боріса Єльцина, президента РСФСР, який каже, що кожна республіка повинна виділити одноразову вплату на втримання союзного уряду, а податки повинні збирати республіканські уряди. Крім того республіки повинні мати свою власну валюту, військо, поліційні відділи і органи безпеки. Але тут він зударяється з головними опонентами: генералітетом армії, КҐБ і зцентралізованою Комуністичною партією. Кравчук більше, як колись, подорожує за кордон, хоче наблизити Україну до Заходу.

Очевидно, не всі погоджуються з поглядами Л. Кравчука. Дуже часто його критикують і комуністи, і націоналісти, а також депутати у Верховній Раді. Одні за ухил в сторону націоналізму, а інші за комуністичну заскорузлість.

ВИСТАВКА Л. МОРОЗОВОЇ

Гантер, Н. Й. — Тут в неділю, 30-го червня, відбудеться відкриття виставки картин Людмили Морозової.

Ф. Міттеран виступає за антиамериканську економічну коаліцію

Гаґа, Голляндія. — У вівторок, 18-го червня, президент Франції Франсуа Міттеран закликав східньоевропейські країни приєднатися до Західньої Европи з метою створення сильного економічного бльоку, здатного протистояти конкуренції з боку Японії і ЗСА.

Ф. Міттеран виступав на святкуванні п'ятирічного ювілею консорціюму Еврика і присвяченій цій події дводенній науковій конференції. Майже 3,000 компаній і дослідних інститутів беруть участь у розробленні проєктів для міжнародного концерну Еврика. Експерти твердять, що між країнами Східньої і Західньої Европи існує величезний розрив в ділянці найновіших технологій, але розраховують на притягнення до праці над проєктами консорціюму найліпших науково-технічних сил сходу. В той же час деякі спеціялісти попереджують, що притягнення до досліджень совєтських, мадярських і юґославських вчених приведе до викрадення інформацій про західні технології.

Ф. Міттеран вважає, що ідеологічні бар'єри уже впали і треба приспішувати кооперацію країн Західньої і Східньої Европи, щоб кинути виклик економічним амбіціям ЗСА і Японії. В цьому зв'язку французький президент пригадав про залучення вчених із Західньої Европи для роботи в ЗСА над програмою стратегічної оборонної ініціятиви (СОІ), відомої також під назвою ,,програми зоряних війн". ,,Якщо ми не вмішаємося в цей процес, то позбудемося кращих наукових сил, які в один прекрасний момент опиняться на північноамериканському континенті", — підкреслив Міттеран.

У конференції консорціюму Еврика взяли участь королева Голляндії Беатріса і президент Фінляндії Мавно Койвісто. Звертаючись до учасників конференції, Койвісто сказав, що Еврика повернеться обличчям до Східньої Европи, допоможе цим країнам освоїти сучасні західні технології.

Римо-католицький єпископ відкликав кармелітів з Перемишля

Рим (С. Глутковська). — До Ватикану наспіли інформації, що перемиський Єпископ римо-католицького обряду Іґнацій Токрачук відкликав польських монахів кармелітів з Перемишля, зглядно з колишнього українського собору св. Івана Хрестителя після того, як вони нечесно протестували проти повернення собору своїм братам по вірі, українцям греко-католикам і заборонив їхню діяльність на території його дієцезії.

Церква, як відомо, була предметом суперечок між католиками латинського і візантійського обрядів в Перемишлі, починаючи від 3-го січня 1991 року, відколи Єпископ Іван Мартиняк був назначений Папою Іваном Павлом II єпископом Перемиським і адміністратором вірних УГКЦеркви в Польщі. Катедра належала українцям від 1785 року аж до ліквідації УГКЦ диктатором СССР Йосифом Сталіном в 1946 році. В тому то часі польський комуністичний уряд заарештував останнього резидента катедри Архиєпископа Йосифа Коциловського і передав його в руки совєтського НКВД. З того часу польські монахи кармеліти володіли собором і єпископською резиденцією.

Церква, згідно з обіцянкою примаса Польщі Кардинала Юзефа Ґлемпа і бажанням самого Папи, мала бути повернена українцям греко-католикам і Єпископ І. Мартиняк мав отримати ключі від собору 13-го квітня. Але замість ключів українська спільнота в Перемишлі і в Польщі зустрілася з гострим спротивом монахів і їхніх прихильників, шовіністично наставленою масою поляків, які не тільки замкнули собор на ,,чотири замки", але вивісили чорний прапор і брами собору обліпили ображуючими для українців транспарантами.

Справа затягнулася аж до часу приїзду Папи до Польщі, яка включала також відвідини Перемишля. Папа не був задоволений розпалюванням нових антаґонізмів між братами католиками. В той час, час зустрічі з вірними римо-католицького і візантійського обрядів, які приїхали до Перемишля із всієї території Польщі і з України, Папа офіційно передав церкву Пресвятого Серця Ісуса греко-католикам. Покищо вони церквою ділитимуться з римо-католиками до серпня цього року, коли вони стануть повними її власниками. Церква буде офіційно переіменована на собор св. Івана Хрестителя.

В УКРАЇНІ ХОЧУТЬ ВВЕСТИ ПРЕЗИДЕНТСЬКИЙ ПОСТ

Київ (УНІАР). — Тут у п'ятницю, 21-го червня, відкриваючи ранкове засідання Верховної Ради України, голова Верховної Ради Леонід Кравчук виголосив слово до 50-річчя початку Великої Вітчизняної війни, після чого народні депутати вшанували хвилиною мовчанки пам'ять загиблих на ній. Відтак парляментарії продовжили обговорення розпочатого напередодні питання про доцільність, та терміни виборів Президента УССР. Більшість депутатів висловилися за нововведення, вбачаючи в ньому ґарант державного суверенітету і сильної виконавчої влади. У найбільш концентрованій формі арґументи на користь такого вибору навів заступник голови ВР УССР В.Гриньов. На його думку, існуючі структури влади вичерпали себе і не в змозі забезпечити вихід із кризи. Частина депутатів в основному — членів Народної Ради, не перекреслюючи загалом саму ідею такої форми правління, вважають, що до виборів Президента слід ухвалити низку законів, а самі вибори проводити не тепер. Запровадження інституту президентства підтримали як представник депутатської групи ,,Демократичне відродження України" Ємець, так і депутат Лісовенко від більшости. На такій точці зору зійшлися представники різних політичних поглядів. Депутат Шишкін — заступник голови постійної комісії з питань законодавства і законности висловив ще один арґумент на користь президентства, а саме, те, що з ним пов'язується протидія неприйнятним для нас рішенням центру. Сесія ВР ухвалила остаточний текст Постанови з цього питання, кожен пункт якої голосувався поіменно: ,,Вважати за доцільне заснувати пост Президента УССР до прийнятя нової Конституції України і провести вибори Президента цього року". ВР

(Закінчення на стор. 3)

Йорданія порушує санкції ООН проти Іраку

Лондон. — Йорданія, порушуючи санкції Організації Об'єднаних Націй, погодилася надати Іракові ,,будь-яку технічну допомогу", яка йому буде потрібна. Про це повідомила англійська газета ,,Обсервер", процитувавши виступи торговельних представників Йорданії і Іраку, які підписали 11-сторінковий спільний документ.

Не подаючи точної дати цієї зустрічі, яка, судячи зі всього, відбулася в половині минулого тижня, газета зазначує, що зустріч проходила під еґідою якогось двостороннього іракського-йорданського комітету ки погодилися ,,використати всі засоби", щоб до кінця цього фінансового року, який завершиться у травні 1992 року, добитися підвищення взаємного торговельного обороту до рівня 900 мільйонів долярів.

Ця цифра майже вдвічі перевищує обсяг торгівлі між двома країнами перед серпнем минулого року, коли військо іракського президента Саддама Гуссейна окупувало Кувайт.

Як відомо, запроваджені згідно з рішенням ООН економічні санкції проти Іраку являють собою важливий засіб тиску, покликані примусити іракського диктатора дотримати умови припинення вогню — знищити власні запаси зброї масового знищення, припинити переслідування курдського населення і т. д.

Досі Йорданія постійно твердила, що вона дотримується обмежуючих заходів ООН, спрямованих проти Іраку. Наміри Йорданії значно розширити торгівлю з Іраком ставлять під сумнів щирість заяв йорданського уряду. Цілком можливо, пише ,,Обсервер", що Йорданія незабаром перетвориться в ,,дорогу життя" для Іраку. В даний час ця країна, потреби якої на нафту на 85 відсотків задовільняв перед війною Ірак, продовжує діставати звідти нафту і далі. Йорданія, правда, твердить, що цю нафту дістає від Іраку як покриття позики на суму 310 мільйонів долярів, яку Ірак дістав від Йорданії у період восьмирічної війни з Іраном.

Документ, який має газета ,,Обсервер", підтверджує, що засідання іраксько-йорданського торговельного комітету лежить у руслі цілої серії контактів, які відбувалися вже раніше.

БЕЙКЕР І БЕЗСМЕРТНИХ НЕ ДОГОВОРИЛИСЬ ПРО ЗМЕНШЕННЯ АТОМОВОЇ ЗБРОЇ

Берлін, Німеччина. — Аґентство Ассошієйтед Пресс повідомило в кінці минулого тижня, що державний секретар З'єднаних Стейтів Америки Джеймс Бейкер і міністер закордонних справ СССР Александер Безсмертних і тим разом не договорились про зменшення атомової зброї. Минулого разу, тобто 8-го червня, вони не дійшли до порозуміння і не усунули усіх протиріч, які є поважною перешкодою до підписання чергового роззброєневого договору (тим разом атомового) і відбуття вершинної конференції між президентом Джорджем Бушем і Міхаїлом Ґорбачовим.

Згідно з вступними розмовами арсенали атомової наступльної зброї мали бути скорочені в ЗСА і СССР на 30 відсотків, а теперішні дві розмови закінчилися фіяском, не зважаючи на американські компроміси. Як вже раніше інформували засоби масової інформації, президент Дж. Буш не хоче погодитись на визначення дати відбуття вершинної конференції поки не буде досягнуто порозуміння у принципових справах. Конференція, чи зустріч на вершинах, мала б бути завершальним етапом на якому обидві сторони підпишуть зобов'язуючий договір.

Кореспондент АП Рут Сайнай повідомляє, що Дж. Бейкер і Безсмертних також повинні були обговорити ситуацію у Прибалтиці і форму допомоги для СССР індустріяльними державами Заходу з передумовою, що уряд СССР переведе відповідні рефомри і введе систему вільного ринку. Очевидно, погодженість Москви на незалежність прибалтійських країн мала допомогти Вашінґтонові полагодити цю справу ще до лондонської конференції сімох індустріяльних держав. Виглядає, що М. Ґорбачов і цей раз хоче обдурити Америку обіцянками, а фактичну атомову зброю заховати у приготовані бункери за Кавказом, як це Кремль зробив із звичайною зброєю. Він (Ґорбачов) хоче зустрічі з Бушем і американських долярів, але не хоче піти на компроміси у справі атомової зброї, або воєнний сектор, Комуністична партія і КҐБ, не допускають до цього компромісу.

Сяк чи так, Ґорбачов зустрінеться з Бушем в Лондоні в липні на конференції ,,великої сімки" і справа допомоги для СССР буде формально ним поставлена на стіл західніх багатих країн.

М. Василик дістав нове призначення в Державному департаменті

Вашінґтон. — Мирон В. Василик, відомий в українській громаді діяч молодшого покоління, дістав призначення до штабу екзекутивного секретаря Державного департаменту в ранзі спеціяльного асистента амбасадора особливих призначень і американського координатора для справ втікачів.

Від 1989 року М. Василик працював в Державному департаменті як асистент спеціяльних програм при Бюрі людських прав і гуманітарних справ. У тій праці, М. Василик визначився як знавець людських прав у Совєтському Союзі. Він брав участь у нарадах між державним секретарем Бейкером і міністром закордонних справ СССР Е. Шеварднадзе, як дорадник в справах людських прав.

Заки він приступив до праці в Державному департаменті, М. Василик працював як спеціяліст у громадських справах для Департаменту внутрішніх справ.

Раніше М. Василик був директором Української Крайової Інформаційної Служби при Українському Конґресовому Комітеті Америки у Вашінґтоні.

М. Василик закінчив Кент стейт університет в Огайо і під сучасну пору поглиблює свої студії міжнародних відносин в Джанс Гопкінс університеті.

Соняшник для дітвори України

Джерзі Ситі, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Головний редактор нового журналу для української дітвори Юрій Сердюк приходить до нас із чепурним першим числом ,,Соняшника", який почав виходити з січня цього року в Києві.

Це перше число, яке оглядаємо з цікавістю справді і технічно і змістовно видане бездоганно. Багато кольорових добре виконаних ілюстрацій, деякі у тепер здається в цілому світі прийнятій формі розповіді з підписами, рисунки-витинанки, а на кінці відділ українсько-англійський з рисунковою казкою, до якої підписи в двох мовах. Находимо в ньому і передруки з ,,Веселки", то ж не диво, що редактор Ю. Сердюк шукає в Ню Йорку зустрічі із редактором Володимиром Барагурою.

Ред. Ю. Сердюк в редакції ,,Свободи".

Ю. Сердюк виясняє нам, що його відвідини ЗСА ділові так як у справі ,,Соняшника" він перебував у Канаді. В Канаді він як нам розповідає уклав угоду зі Шкільною Радою, що погодилася передплачувати для українських учнів ,,Соняшник" за валюту, мав ділові розмови із управою Об'єднання Письменників Дитячої Літератури і дістав запевнення співпраці і виміни творчістю. Тепер тут в ЗСА він мав вже декілька доповідей, зустрічі з представниками Шкільної Ради, СУА, а 14-го червня повернувся до Києва.

Ю. Сердюк, поруч із відповідальною працею головного редактора дитячого журналу, призначеного для дітей між 6-им і 13-им роком життя, є секретарем Спілки Письменників України, де відповідає за економіку, хоча сам пише поезії, яких декілька збірок же вийшло.

Але ми зосереджуємо нашу увагу таки на чепурному ,,Соняшникові" і тому ставимо Ю. Сердюкові питання на цютему.

Довідуємося, що ,,Соняшник" має тираж 85,000 примірників, одне число коутує 1 крб., а в передплаті 80 коп. друкується його офсетом, а до редакційної ради належать: Юрій Бача (Чехо-Словаччина), Віра Вовк (Бразилія), Тарас Гунчак (ЗСА), Євген Гуцало, Осип Зінкевич (ЗСА), Анатолій Качан, Юрій Ткач (Австралія) і Валерій Шевчук.

Однак не зважаючи на всі ці позитивні інформації та ряд організацій, що сприяють виданні, зокрема Фундація National Endowment for Democracy і Видавництво ,,Смолоскип" в ЗСА, яким редакція окремо дякує за фінансову допомогу, ,,Соняшник" стоїть перед постійною проблемою всіх видань в Україні — браком паперу, і тому видавництво не стало ще на ноги матеріяльно навіть тепер коли

(Закінчення на стор. 3)

ЗУСТРІЧ З Д-РОМ С. КОЗАКОМ

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗСА влаштовує тут зустріч з д-ром Степаном Козаком, гостем з Варшави, професором української літератури Варшавського університету, автором наукових праць, дійсним членом НТШ, який виголосить доповідь на тему ,,Український голос в європейській дискусії про нове християнство".

Зустріч відбудеться у середу, 26-го червня в домі НТШ, 63 Четверта авеню (між 9-ою і 10-ою вулицями). Початок о год. 6:30 вечора.

У СВІТІ

У ФЛЬОРЕНЦІЇ В ІТАЛІЇ проходить Міжнародна конференція для справ АІДС, яку спонзорує Міжнародна спілка АІДС і там досить гостро на початку конференції скритиковано Уряд президента Джорджа Буша за існуючий закон, що забороняє в'їзд до ЗСА особам зараженим вірусом хвороби АІДС та взагалі за надто мале зацікавлення цією загрозливою для всього людства проблемою. А минулої середи група науковців на цій конференції заявила, що відтягне свою підтримку такої конференції наступного року, яка має відбутися у Бостоні, якщо Уряд ЗСА не уневажнить існуючий закон. Багато інших дослідників і науковців обурюються цим існуючим законом у ЗСА, включно з д-ром Джонасом Салком, винахідником щеплення проти поліо.

НЕДАВНО НАУКОВІ дослідники відкрили, що кора тиса має середник, з якого виробляють лік ,,Таксол", котрий виявився успішним у лікуванні наростів, зокрема ракових на яєчниках, грудях, легенях і грубій кишці. Більшість цих дерев ростуь сьогодні в заповідниках, за які відповідає Департамент сільського господарства, то й трудно добитись до тих дерев на виріб ліку. Одначе справа набрала важливости, коли виявилося, що саме ,,Таксол" може бути надією для багатьох, а доступ до дерев є дещо обмежений. Секретар Департаменту сільського господарства Едвард Медіґан заявив, що зроблено угоду з виробництвом вище згаданого ліку фірмою Брістол-Маєр Сквібб про постачання відповідної кількости тисових дерев для дальших наукових дослідів і достатнього виробу ,,Таксолу".

ПАРЛЯМЕНТ ЛАТВІЙСЬКОЇ республіки прийняв остаточний варіянт закону про освіту. Він передбачає, що починаючи з другого курсу, заняття у вищих навчальних закладах Латвії будуть провадитися тільки на латвійській мові.

ПАРЛЯМЕНТ ЛИТВИ звернувся до парляментів світу з просьбою надавати усім литовцям, які ховаються від призову до совєтської армії, політичний притулок і статус втікачів.

У ХАРКОВІ ВІДБУВСЯ семінар ,,Національні проблеми і права людини", організований московською Гельсінкською групою. Серед доповідачів були Володимир Малинкович, Німеччина, і Людмила Алєксєева, ЗСА.

В АМЕРИЦІ

У ВАШІНҐТОНІ КАЖУТЬ, що коли осінню Японія та ЗСА відновлять торговельні переговори, то Японія домагатиметься щоби ЗСА якнайскорше перейшли на метричну систему. Японці твердять, що через своє вперте настоювання на старій англійській системі інчів і унцій, ЗСА ставлять своїх фабрикантів і підприємців у прикре положення та стримують міжнародне спілкування в ділянці високої технології. Справа переходу на метричну систему в ЗСА є дальше у стадії слимакової швидкости.

ПИТАННЯ В ЯКИЙ СПОСІБ задобрити Конґрес і здобути більше додаткових фондів для рятування вже й так захитаної щаднично-позичкової індустрії, вкінці вирішено. Хоча на перший погляд воно виглядає трохи радикальним, то все ж таки усунення з позиції керівника рятункової акції вищезгаданої індустрії, Дейвида Кукі, виявляється задобрило всіх у цій справі заанґажованих осіб. Д. Кукі призначено керівником Резолюційного тресту в 1989 році, коли його створено для того щоби розв'язати проблему, одначе під його головуванням цій інституції з апробованими Конґресом 80 біл. дол. не вдалося цього довершити.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ командування американського летунства повідомило, що з уваги на наслідки виверження вулкану Пінатубо на Філіппінах, що дуже зруйнувало забудування головної військово-летунської бази ім. Кларка, вирішено відтягнути з активної служби цієї бази 4,700 вояків. Родини всіх службовців виїхали ще раніше, бо спорадичне виверження вулканом гарячого попелу та каміння було небезпечним зокрема для дітвори та тих, які хворіють на різного роду недуги. Американські офіційні чинники у Вашінґтоні та Манілі кажуть, що базу ім. Кларка прийдеться зовсім закрити, бо її ремонт буде надто коштовним.

У ЧЕТВЕР, 20-ГО ЧЕРВНЯ, Верховний Суд ЗСА голосами 6 до 3 вирішив, що коли поліція, всідаючи на автобуси далеких маршрутів і за дозволом пасажирів перевіряє їхній баґаж, шукаючи наркотиків, то це не є нарушенням Конституції. Таким рішенням зраділи дуже поліційні власті та ті установи, що займаються поборюванням ввоження наркотиків до ЗСА.

У зв'язку з вакаціями, головного редактора ,,Свободи" Зенона Снилика не буде в Редакції на протязі двох чергових тижнів. Його заступатиме ред. Володимир Левенець і до нього треба звертатись в редакційних справах. — Ред.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00.
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Боріс Єльцин в Америці

Напередодні приїзду Боріса Єльцина до Вашінґтону можна було почути з екрану телевізора: „Чи можна уявити собі, що якась держава запросить одного з 50-ти стейтових губернаторів, щоб репрезентував Америку?" Інший коментатор по-філософськи міркував: „Либонь Совєтський Союз вже не є зовсім одноцілою державою". Американське шкільництво легковажно ставиться до навчання учнів середніх шкіл всесвітньої історії, географії і культури. Вони вчаться цих — в очах фанатиків спорту дрібниць — з практики: про Близький Схід навчилися дещо з війни проти Іраку, тепер здивовано починають усвідомлювати, що Совєтський Союз не „Рашія", — бо Міхаїл Ґорбачов перебуває у Москві, а Боріс Єльцин, президент правдивої „Рашія" приїхав з екіпою фахівців економістів до Америки. Репрезентант Єльцина, який приїхав був до Вашінґтону, щоб узгіднити дипломатичний протокол і програму Єльцина, заявив був журналістам: „Єльцин не приїздить з простертою долонею, як це робить хтось інший". Потвердив це сам Єльцин, який запевнив, що він не приїхав просити допомоги, тільки переговорювати і нараджуватися. Після двохтрьох днів у Вашінґтоні заповівся з відвідинами Ню Йорку, де стрінеться із світочами бизнесу. Глузування з „акул Волл стріту" було хронічною темою большевицької пропаґанди — тепер мрією кремлівських вельмож розмовляти з тими „акулами". Стиль поведінки Єльцина інший, як Ґорбачова. Ґорбачов неприступний достойник — Єльцин мішається з прохожими, говорить, є людяний. Цим здобув популярність у себе і тут.

„Ню Йорк Таймс" з 19-го червня признає, що особа Боріса Єльцина стала цікавішою, ані ж особа Міхаїла Ґорбачова. Єльцин у Вашінґтоні намагався не згадувати прізвища Ґорбачова — він не міг його гудити, а не хотів хвалити. У багато складнішій ситуації був президент Буш. Він зрозуміло не може і не хоче принижувати Ґорбачова й вивищувати Єльцина, бо Ґорбачов таки є президентом цього Совєтського Союзу, який є членом Ради Організацій Об'єднаних Націй і має в арсеналі збройних сил, атомову зброю. Але й Буш приневолений розвитком подій переводити перевірку традиційної американської закордонної політики, яка на всю Евразію, особливо ж европейську частину СССР, дивилася і подекуди й далі дивиться, як на „Рашія".

Репрезентантом правдивої Росії став Єльцин. І він напевне інформував президента Буша, сенаторів і конґресменів та представників світу бизнесу у Ню Йорку, що не Ґорбачов, а він репрезентує сибірське золото, вугілля й інші природні багатства. Можна здогадатися, що у тих розмовах була мова, що членські республіки СССР не бажають собі, щоб будь-яка економічна допомога закордону скріплювала совєтську армію та обмежувалася до фаворизування комуністичних апаратчиків. Відомо з подорожей Єльцина по Сибірі, що він заповідав страйкуючим рудокопам, що він Єльцин, є за приватизацію вугільного (й іншого) промислу. Ми ще не чули, щоб Ґорбачов признавав приватну власність на землю і на фабричну продукцію. Якщо Єльцинові вдасться придбати американські інвестиції у корінно російський промисел — то це було би найважливішим ударом по надщербленому престижі Ґорбачова.

Британський прем'єр Джан Меджор уже запросив формально Ґорбачова прибути до Лондону в половині липня, на „обід" після закінчення нарад сімох лідерів — сімох найбільш упромисловлених держав світу. На цьому місці вже була мова про те, як скептично висловилися речники тих держав про совєтську „бочку без дна", в яку не можна вкидати більйонів та які застереження проголосила й Америка устами державного секретаря Джеймса Бейкера. Єльцин ніколи не говорив про допомогу від закордону, як єдиний рятунок для совєтської економіки. Побачимо, які будуть підсумки подорожі Єльцина до Америки. Покищо він дістав розголос; він поводився свобідно, його заяви обережні й доказували, що він чимало навчився із своєї попередньої подорожі на Захід.

Російська Федеративна ССР є найбільшою і найбагатшою членською республікою СССР. Україна займає друге місце. Якщо уряд і Верховна Рада України будуть рішуче виступати проти її економічної експлуатації і рішуче відмовляться від участи у дальшому зброєнні Союзу — то звернуть на себе також увагу Заходу. Єльцин домігся, що респектують його як окремішнього від Кремля лідера. Захід рахується з фактами. Коли Україна викажеться подібними фактами — і про неї писатимуть інакше. Дай Боже, щоб це сталося якнайскоріше.

Михайло Кучер

ВИЙТИ З СИСТЕМИ КОМУНІЗМУ НЕ ТАК ЛЕГКО

Польська політична сцена захмарена. Що станетьст завтра не так легко передбачити. Але можна з певністю сказати, що політичні болячки польського життя швидко вилікувані не будуть.

Польська демократія покликала до життя традиційні демократичні інституції сейм, сенат, вільні вибори. Такі інституції є виразом єдности, але в суспільстві більш поділу, як в типовому демократичному суспільстві. Польське суспільство не має ясної уяви того, які цілі можна осягнути і якими способами. Досі протиріччя польського суспільства об'єднував спротив комуністичному режимові. Очікувано, що інститути, покликані продискутувати протиріччя, стануть цементуючою силою.

Що таке демократія? Черчіль при нагоді сказав, що демократія — це найтяжча форма правління, але іншої ми не маємо. Одначе в умовах політичної демократії єдність є щось протиприродне. В демократії єдність може існувати тільки в обличчі національної катастрофи. В нормальних умовах протилежність інтересів, стремління та амбіції протидіють єдності. В демократії єдність може існувати тільки за межами політичного життя, це значить поза демократією, наприклад, у благодійній діяльності, яку не може охопити держава.

Усе таки польське суспільство очікує єдности. Така єдність дає великий психологічний комфорт, звільняє від необхідности вирішувати та ризикувати. Одночасно польське суспільство не готове платити ціну за таку єдність. А ціна — відома від колективних інтересів, зокрема робітництва. Себто фактична підставова діяльність „Солідарности", як професійного насамперед союзу.

Найкраще було б як найскорше провести нові загальні вибори і покликати до дії нормальні механізми демократії. Знак „Солідарности", рух громадських комітетів, престиж Валенси — все це по старому має величезне значення. Сила, яка буде рішати і тримати в руках ці вартості, займає упривілейоване становище. Але опозиція уже це заперечує. Прийдеться поділитись вчорашніми вартостями, престижем, а це не легко вирішити скільки кому дати і за що, кому більше, кому менше. Настала криза поділу. Справді бій провадиться за характер майбутнього сейму. Якщо „Солідарність" і громадські комітети можуть бути предметом поділу, то Валенса належить тільки собі. Тим пояснюється його ключове становище. А вже такий факт, що від однієї людини залежить багато, не ворожить польській демократії нічого доброго, незалежно від того, які будуть його — Валенси — рішення.

Чого ж хоче Валенса? Перш усього він хоче влади. А політика — це власне боротьба за владу. І це вже викликає спротив цих соціяльних груп, які незадоволені своїм теперішнім становищем.

У дійсності справа йде про долю реформ Бальцеровича. Такі реформи не можна здійснити в умовах демократії. Не знайдеться більшости, яка б голосувала за зниження свого життєвого рівня. Такі реформи успішно проводять диктатори, але демократична Арґентина їх відкинула. Протест більшости, який зформувався в „Солідарності" проти амбіцій Валенси має і неекономічні причини. Хто би не виграв на майбутніх загальних виборах — то Бальцерович напевне програє. А Валенса опинився в клопотах. Він не може піти на компроміс із своїми противниками, спасаючи фасаду єдности і дати реформам проіснувати ще кілька місяців. Конфлікт вже зайшов далеко і його не можна вирішити на папері. Треба, щоб Валенса поставив під загрозу існування уряду у його теперішній формі. А він це може зробити двома способами. Перше — підтримати загальний протест — залізничні страйки, селянські страйки. Ця форма для Польщі вбивча, і Валенса це знає. У нього амбіції ще не переважають почуття відповідальности. Другий спосіб вміле використання парляментарного натиску. Сейм властивий носій влади, і становище Уряду більш як тяжке.

Якщо б Валенса вжив тактику фронди Польської селянської партії і Демократичної партії — уряд мусів б шукати допомоги у вчорашніх комуністів, що було б політичним самогубством.

Польська демократія опинилась на розпутті. Жаден з виходів не можна признати реальним. Але і не можна затримати статус кво. Якщо б Валенса відмовився від розколу — він подарував би реформам кілька дорогих місяців існування і можливости перемоги.

Становище Польщі повчаюче і для нас, української діяспори і для Руху, якщо там мають час і можливості слідкування за подіями в світі. Вийти з комунізму незвичайно тяжко, навіть безкровним способом, бо він залишає по собі великі невиконані обіцянки, які люди не в стані забути. І з тими комунізмом невиконаними обіцянками люди звертаються до нової уже некомуністичної влади, але яка не вважає себе спадкоємцем. Вона — нова влада — не в стані виконати паперових обіцянок комунізму і тим викликає часом непогамований гнів (Румунія) людей. За що ми боролись?

Микола Вірний

???

Минають дні, місяці, роки, а сумне надбання московсько-комуністичної імперії, всі лиха від чорнобильської трагедії не відходять у непам'ять, вони вперто залишаються з нами. Щобільше, з кожним новим фактом, з кожною новою правдою, хочеться ще більше довідатися про суть і наслідки того, що скоїлось в колись мальовничому поліському містечку, де зійшлися Прип'ять і Дніпро. І з кожним днем стає зрозуміле, що біда, яку спіткав цей чарівний закуток України, не є бідою виключно чорнобильської зони на території України, а є бідою цілого світу, цілої нашої землі. І слушно кажуть деякі політичні діячі, науковці, письменники і кореспонденти, що це є острога не тільки нам, а всьому людству. Але нам таки в першу чергу!

По синьому небу України пронеслись смертноносні краплі радіоактивної зливи. А чи не пронесуться вони знову? Чи певні ми, що не повториться чорнобильська трагедія? Адже, Україна і світ, не позбулися страхітливих монстрів — АЕС. Та хіба тільки від того небезпека?

Не раз вже з'являлись застрашуючі цифри й факти про те, що наприклад, 60 відсотків чорноземів України вже не придатні до використання, що на Україні зникло 20,000 малих річок, що відходи промисловости займають на Україні 200,000 гектарів родючих земель, що в 21 місті забруднення атмосфери перевищує норму більш ніж у 15 разів, що на території України розміщено понад тисячу шкідливих хемічних заводів, що тільки в чотирьох з 45 великих міст України концентрація шкідливих речовин не перевищує норми.

Є над чим задуматись.

Які ж наслідки всього цього? Яких маштабів геноцидів, етноцидів, екоцидів можна очікувати?

Туга на відповідь про правдиві факти й дані московсько-комуністична імперія, ой туга...

А жертви імперії зростають з кожним днем.

Сьогодні вони вже серед дітей, серед новонароджених і ненароджених, серед тварин і тваринок.

Не так давно жертв в людях було десятки мільйонів...

Світові відомі мільйонові жертви комуністичного терору, який не припиняється від самого початку большевицької революції. Від Леніна і Дзержинського починаючи, цей терор, неначе морськими хвилями, з року в рік, змивав і заносив у невідоме маси населення так званих радянських республік.

Світ, нарешті, знає правду про наслідки повоєнних голодів, як також і про Великий голод 1923-33 рр. Знає світ, що цей, Сталіном і його кремлівськими слугами, насильством створений голод забрав щонайменше 7 мільйонів людей тільки на Україні.

А період, коли Сталін втішався єжовським терором, скільки проковтнув жертв? Скільки чесних трударів і трудової інтеліґенції опинилось на Соловках, будуванні Біломорканалу та у витворених комуністичною „геніяльністю" концентраційних таборах ҐУЛаґу?

Багато з тих таборів відомі світові, а є ще, можливо, такі, які заховано від людських очей і про які знають виключно Господь та Ґорбачови...

Не припинялися голоди, злидні й терор і після „Великої Вітчизняної Війни", яка забрала... (30, 40 чи скільки мільйонів?) десятки мільйонів жертв. А підняли в 60-их і пізніших роках інтеліґенти й робітники голови з протестами на захист національної і людської гідности, то не було до них ні жалю, ні милосердя від брежнєвсько-сусловських слуг. Не пошкодувала система нікого, ні героїв „Вітчизняної війни", ні героїв соціялістичної праці, ні письменників, ні науковців, ні студентів, ні робітників, нікого.

Багато чого довідався світ тоді про те, а от про наслідки чорнобильської трагедії ніяк повнотою не може довідатися. І в Москві правди не говорять і в Києві відпекуються. В Москві навмисно мовчать, а в Києві чи не зі страху? Може.

Знаємо тільки про антилюдяні, настрашуючі натяки.

Коли подібні натяки, чи навіть погрожуючі репліки кидають наскрізь шовіністичні, антидемократичні, антипроґресивні людці, що, мовляв і „Бога нєт, и мы вам покажим сєпаратиснічать... сатрьом с лица земли... и что вы нам сделаете, что?," то й не дивуєшся і співчуття маєш до таких хворих людей. Та ось починає вкрадатися сумів щодо такої хвороби. Чи не маємо ми до діла з епідемією бува? Бо, як на милість Бога, можно пояснити такий факт, як написання вірша відомим російським поетом з проґресивних і демократичних кіл, Андреєм Вознесенським, про чорнобильську трагедію, в якому він і ні словом не згадує про Україну, а говорить тільки про Росію? Або, ось іще написав співробітник „Правды" Ґубарєв п'єсу „Саркофаг", яку бачили люди на сценах закордоном. Прізвища в ній українські, а говориться про долю Росії! Мимохіть напрошується питання: що це, перелецьоване „не было, нет и быть не может"?

Чорнобиль! Дехто вперто повторює, що вибух в четвертому реакторі ЧАЕС був у 300 разів більшим від вибуху американської атомної бомби в Гірошімі. Інші, знову таки чи для того, щоб применшити, чи ні, не знаємо, але вперто твердять, що цей вибух був тільки в 90 разів більшим від Гірошімського. У 90 разів? Тільки в

(Закінчення на стор. 4)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ
Редаґує Лев Яцкевич

Коли мертві оживають

Мова тут, не про людей, а про сім сувоїв, стародавніх рукописів, писаних на пергамені з баранячих шкур, що носять назву „Сувоїв мертвого моря". Згадані сувої знайшли припадком в 1947 році арабські чабани в скелистих печерах, розташованих 15 миль від Єрусалиму. Біблійні археологи вважають їх однією з найбільших знахідок. Тексти цих рукописів, писані в івритській та арамейській мовах, поверх 2,000 років тому та вміщають давно загинулі оригінали релігійних творів та найстарші рукописи Старого Завіту.

У нашому есеї йдеться, конкретно, про один з цих семи сувоїв, що вміщає леґендарний апокриф, відомий під назвою „Генезис" („Виникнення"), якого, на жаль, досі нікому не вдалося відчитати. Цей нечитабельний сувій, з розповідною версією про початок світу, знаходиться у такому жалюгідному стані, що вчені майже втратили надію виявити будь-коли його зміст.

Так стояли справи до 1988 року поки не приїхала до Ізраїля американська наукова екіпа з Принстонської теологічної семінарії, яка привезла із собою цілий асортимент фотографічних камер та матеріялів, вагою 300 фунтів, з допомогою яких та софістикованої методи, винайденої Федеральною аґенцією НАСА (для студій поверхень плянет далекої відстані), ці вчені, які приїхали сподівались пробити таємну занавісу нечитабельного рукопису. Інформації про зусилля та труднощі відчитати цей рукопис проникнули до світової преси, завдяки балакучости члена американської групи, професора Старого Завіту Джеймса Чарлсворта.

Спроби відчитати цей рукопис можна розподілити на два етапи. В першому етапі проводжено фотографування рукопису, при допомозі інфрачервоного світла та вжитку стандартної фотографічної плівки. В другому етапі застосовано методу НАСА що основувалася на „прояснюванні" затьмареного зображення рукопису, при допомозі комп'ютера. Для уточнення цієї методи слід сказати, що перед „проясненням" зображення рукопису виглядало, немов би на нього хтось вилляв чашку чорної кави, а навіть, найкраще захищені частини рукопису, були густо просновані маленькими дірочками, в яких кислота в чорнилі залишила сліди своєї дії.

Не зважаючи, проте, на всі труднощі принстонські вчені не припинили своїх спроб, а навпаки, поновили їх монтуючи фотографічну камеру безпосередньо над рукописом та продовжено фотографування при потужних спалахах світла та збільшеній швидкості затвору (shutter) фотографічної камери.

Але справжній пролам, в отриманні читабельної відбитки рукопису, здійснився щойно тоді, коли почато фотографувати рукопис при його освітленні з обидвох боків, вживано при тому спеціяльної японської фотографічної плівки для інфрачервоного світла.

Коли із в той спосіб зфотографованого рукопису зроблено першу відбитку з викликаного неґативу перед очима членів американської наукової екіпи — відкрились літери рукопису, неначе пелюстки квіту... Цією методою виготовлено приблизно 4,000 зображень цього нечитабельного рукописного сувою та переслано їх до Південної Каліфорнії для дальшої аналізи та студій.

Але вже перших кількадесят зображень, які виготовлено з Ізраїлі, зробили приголомшливе враження в широкому світі. А ще більше враження зробив опис деталів жінки Аврама, включно з детальним описом обрису її грудей, що на думку проф. Чарлсворта, становить доказ, що старолюдська культура не мала такого пуританського характеру, у якому її досі представляли деякі біблійні вчені.

Коли в іншій частині рукопису, Ной описує перший фестиваль після потопу, характеристичне у його розповіді те, що він говорить в першій особі, що становить відхилення від стандартного виду біблійного тексту в третій особі. Літературний стиль апокрифу „Генезис", як бачимо, старається надати розповіді характер безпосередньої дії, щоб віддзеркалити, повну напруги добу, в якій опинився гебрайський народ після потопу.

З поступом знання і часу з новими подіями та деталями, які вимагають ревізії наших поглядів та освячених традицією вартостей. Це стосується не тільки самих книжок, але їх авторства. Наприклад дуже характеристичне те, що в стародавніх часах не зустрічаємо майже жіночих авторів. Тим часом вони щораз частіше виходять на яву.

Згадати б, хоч би популярну епічну поему „Одіссею", яку протягом 2,000 років приписувано Гомерові, але сьогодні багато вчених пов'язує її авторство з Навзикаєю, племінницею сицилійського короля Алькіноє, те саме можна сказати про славну похоронну промову Перікля, яку написала Аспазієм з Мілєту.

Якщо йдеться про християнську добу, слід згадати виданий епістолярний твір „Послання до гебраїв" св. Павла, якого виявляє Прісцілла, родичка одного з видатних римських сенаторів. Врешті вертаючись до нашої статті, згідні з ревеляцією опублікованою в „ЮС Нюз енд Ворлд Репорт" 12-го жовтня 1990 року в статті „The Original Hebrew Bible" (Первісна Гебрайська Біблія") автором апокрифу „Генеза", а можливо і цілого Старого Завіту, правдоподібно була також жінка.

Сидір Тимяк

АКАДЕМІЧНА ГІМНАЗІЯ У ЛЬВОВІ ВІДРОДЖУЄТЬСЯ ЯК ФЕНІКС!

I.

У княжому городі Львові святочно і ділово відбувся Світовий з'їзд Львівської Академічної гімназії — Головної і Філії у днях від 8-го до 14-го травня 1991 року. Львів пишався у зелені, каштани цвіли і начеб символічно допомагали у відродженні своєї „Alma mater": УАГ — Української Академічної гімназії — відновити свою традицію, яка сягає ще до XIV-го сторіччя, а опісля „Весни Народів", була першою гімназією в Україні де здібні учні із Галичини навчались української мови, своєї історії, літератури, релігії та інших предметів. Про неї писав проф. Степан Шах, її колишній учень і вчитель, що УАГ: „... завдяки духовим силам і невтомній праці її професорів, стала вона осередком усього духового й літературного життя у Львові,...".

На з'їзд зареєструвалось коло 400 учасників, у тому біля 100 приїхало із діяспори. Найбільша група прилетіла із Америки, літаком до Львова, 52 людей, яких привітали на летовищі традиційним хлібом і сіллю учителі та учні середньої школи ч. 1 (кол. УАГ). Учні були у пластових уніформах та належали до пластового гуртка. Із діяспори зареєструвалось 73 учасники, але прибуло багато більше, які брали участь та не реєструвались, тому загальне число присутніх із вільного світу доходить до 100. Початково комітет у Львові сподівався коло 200 учасників із України. Зголосилось багато більше і число перейшло 300 так, що забракло програмок і формулярів і не була змога всіх зареєструвати. Всім була дорога традиція УАГ, а ще важливіше — це була справа **відродження модерної** гімназії, яка стала би моделем **для підвищення рівня** шкільництва у Львові та по інших областях України. Влучно написала про учасників стрічі відома поетеса, член комітету у Львові, Марія Хоросницька:

Прилітають птиці
із країв далеких
і Ви прилетіли,
наче ті лелеки,
до рідного міста,
єдиного краю,
де отчі пороги
Вас досі чекають...

Згідно із традицією, святочна стріча почалась благодарственною Святою Літургією, що її відправили у соборі св. Юра у четвер 9-го травня 1991 року. Патріярх Мирослав Кардинал Любачівський із Митрополитом Володимиром Стернюком та в асисті отців, колишніх випускників УАГ. Співав хор св. Юра під керівництвом Володимира Джурина, який теж виконував по-мистецьки сольові частини. Комітет висловлює подяку керівникові та всім членам, що змогли взяти участь у цьому святі, хоч це був будний день, та прикрасили своїм високопрофесійним співом початок нашої стрічі. Після св. Літургії Владики відправили Панахиду за св. п. директорів, катехитів, професорів та учнів Української Академічної гімназії, Головної та Філії.

Патріярх Мирослав у своєму слові пригадав учасникам, що св. Юр є патроном УАГ та звернув увагу на тісний зв'язок, який мала ця гімназія із Українською Греко-Католицькою Церквою у Львові. Першим директором Академічної гімназії був о. Василь Ільницький, який видав перші читанки українською (руською) мовою та зорганізував академічну програму навчання у гімназії. Патріярх згадав про інших визначних отців духовних, що вчили чи були її матурантами: Архиєпископа Івана Бучка, о. Петра Хомина, о. Василя Лабу та інших. Академічна гімназія **була кузнею громадських, політичних та культурних провідників України**. Потрібно хоч би згадати проф. Івана Боберського — піонера українського спорту та організатора Соколів та УСС-ів, проф. Олександра Тисовського, організатора Пласту, професорів та істориків: Івана Крип'якевича і Володимира Радзикевича та політичних діячів як полковника Євгена Коновальця і ген. УПА Романа Шухевича-Чупринку та багато інших. Патріярх Мирослав привітав учасників з'їзду та бажав їм багато успіхів у їхніх нарадах над відродженням Академічної гімназії у Львові, щоб вона знову могла приготовляти нові кадри української інтеліґенції для України.

Після обіду відбулось святочне відкриття світового з'їзду у просторій залі Львівського Політехнічного Інституту при вул. Карпінського, 2. Після привіту, що його передав, як господар, проректор ЛПІ, наради відкрив Митрополит В. Стернюк, присутні відспівали „Христос Воскрес", а шкільний хор відспівав гимн „Боже Великий Єдиний". Сесією проводила ділова президія до якої входили: директор Школи ч. 1 — Наталя Геращенко, голова комітету у Львові Олексій Дзядів та голова комітету у діяспорі Сидір Тимяк. Замість вступного слова, С. Тимяк прочитав „Деклярацію", яку одноголосно прийняли учасники зібрані на святкування 100-річчя першої матури в УАГ на оселі „Союзівка" в Керґонксоні, Н. Й., ЗСА, 23-го вересня 1978 року де діяспора святочно заявила, що вона: готова і далі, доки наших днів і сил, продовжувати світлу традицію своїх шкіл, що працювали для українського народу, традицію, закріплену у нашій Ювілейній Книзі, — передаємо несхилені і чисті прапори черговим поколінням українських професорів і учнів у твердій вірі, що вони у вільній Українській Державі відновлять ці традиції та створять нову Українську Академічну гімназію та інші українські середні школи для добра рідного народу. Так нам Боже, поможи!" Цю деклярацію тоді підписали ред. Іван Кедрин-Рудницький, ред. Антін Драґан, ред. Анатоль Курдидик, інж. Зиновій Кохановський та інж. Сидір Тимяк, який у цю історичну хвилину, передає до переведення у життя цієї деклярації цьому Світовому з'їздові УАГ у Львові.

Дальше буде.

Відбулося перше Св. Причастя

У Ню Йорку в українській католицькій церкві св. Юра в суботу, 4-го травня, коло двох десяток дітей приступило до першого Св. Причастя. На світлині (зліва) Сестри Моніка та Гавриїла, ЧСВВ, діти які вперше прийняли Найсвятіші Тайни та о. Лаврентій Лавренюк, ЧСВВ.

Відзначення п'ятої річниці нуклеарної катастрофи в Чорнобилі

П'яту річницю нуклеарної катастрофи в Чорнобилі дітройтська громада відзначила молитвами і всегромадським зібранням перед будинком Міської управи міста Воррен, в п'ятницю, 26-го квітня цього року.

Організацією відзначення роковин зайнявся створений комітет при місцевому відділі Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля. Головою комітету була Рома Дигдало, членами — д-р Марія Балтарович, Осип Бігун, Мирон Воронович, Гнатчук Всеволод і Тарас, д-р Юрій Розгін, Микола Татарин, Любомир Татух. Допомагали Віра Андрушків, Мирося Стефанюк і Марта Савчук.

До співучасті запрошено обидві наші центральні організації УАКР і УККА, як також всі інші громадські організації. Комітет подбав також про те, щоби про річницю якнайбільше інформації дійшло до американського суспільства. Стаття в „Дітройт Фрі Пресс" з 14-го і 15-го квітня подала багато інформацій про чорнобильську аварію, як також помістила згадку про заплановане відзначення цієї події. В усіх українських церквах переведено в неділю, 21-го квітня молитви за жертви Чорнобиля, а під час громадського зібрання започатковано збірку вітамінів і грошей на допомогу потерпілим. Радіостанція також подала інформації про віче і збірку вітамінів.

На зібрання численні учасники прибули з прапорами і транспарантами. Звертали увагу старанно виконані транспаранти учнями школи Непорочного Зачаття під керівництвом учительки Ксені Кучер.

Програму відкрила Рома Дигдало, підкреслюючи необхідність дальшої посиленої допомоги для жертв Чорнобиля. Дальше ведення програми перейняв адв. Ярослав Березовський. Парох церкви Непорочного Зачаття о. ігумен Максим Кобасюк провів зворушливу молитву, а хор церкви св. Йосафата відспівав молитву „Отче Наш".

Мейор міста Воррен Р. Бонковскі відчитав видану на ту ціль проклямацію, в якій похвально оцінює акцію комітету, яка допомагає в освідомленні населення про трагічні наслідки цієї катастрофи.

Надзвичайно маркотною була неочікувана поява на цьому зібранні конґресмена Дейвида Боньора, який цього самого ранку включив у Вашінґтоні до Конґресового рекорду свою похвальну заяву для організаторів цієї події, беручи під увагу її головну ціль — допомогу дітям. Використовуючи цю нагоду, він доволі широко представив нашу долю в XX столітті, вказав на забріханість поступовання уряду Совєтського Союзу, який ще і до сьогодні не подав точних відомостей про число жертв та загальний розмір катастрофічних наслідків. Він тут, як звичайно з гордістю, підкреслив своє українське походження.

Запрошені представники білоруської громади звернули увагу всіх, що білоруський народ потерпів від радіяції ще більше.

До слова був прошений голова місцевого Відділу УККА Б. Потапенко.

Програму закінчив хор церкви св. Йосафата, відспівавши „Боже Великий, Єдиний" та „Ґад блес Америка". Про відзначення цієї сумної річниці передавали повідомлення телевізійна станція, канал 50, та радіостанція WWJ.

Д. Р.

В СЕРЕДУ, 19-ГО ЧЕРВНЯ, на Берлінській конференції в питаннях безпеки і співробітництва в Европі представники 33 европейських країн, ЗСА і Канади одноголосно підписали заклик до національних лідерів Юґославії зберегти державну цілісність країни. В заклику висловлено впевненість, що проблеми Юґославії можуть бути вирішені шляхом конституційних реформ, які забезпечать перехід до ринкової економіки. ЗСА вже декілька разів заявляли, що готові надати Юґославії необхідні кредити, якщо керівники республік знайдуть вихід з політичної кризи і забезпечать переведення економічних реформ федерального прем'єра Анте Марковіча.

„Повертається Василь Ґренджа-Донський"

У Неґровецькій середній школі для учнів десятих кляс проведено тематичну лекцію на тему: „До нас повертається Василь Ґренджа-Донський". До цього старанно готувалися, адже до нової програми з української літератури поступово вводяться імена українських письменників, творчість яких ще до недавна була заборонена, або ж замовчувалася, а тому учні про них майже нічого не знали. Так було і з творчістю одного із фундаторів закарпатського українського письменства половини XX століття — поета, письменника, публіциста, перекладача і редактора, громадського та культурного діяча В. Ґренджі-Донського.

Спільно з учнями підготували сценарій лекції про життєвий і творчий шлях поета. Кожен з школярів отримав конкретне завдання на цю тему, діти зібрали газетні та журнальні публікації і збірки В. Ґренджі-Донського. Лекцію доповнив виготовлений учителем В. Клевцем портрет поета, прикрашений вишиваним рушником.

В. Анталовський знайомить учнів зі збіркою творів поета.

Під час лекції прозвучали українські народні пісні та вірші В. Ґренджі-Донського. Зі словами шани до поета-земляка виступили директор Неґровецької середньої школи М. Нірода та вчитель-краєзнавець зі Синевирської середньої школи М. Веґеш. Відповідальний секретар районної організації Товариства Української Мови ім. Шевченка Володимир Анталовський показав учням та вчителям збірки творів Василя Ґренджі-Донського, виданої за кордоном його дочкою Зіркою, а також ряд фотографій поета.

На закінчення лекції прозвучала пісня „Ой у лузі червона калина". Десятиклясники вирішили вислати в подарунок дочці письменника свій виріб — вишиваний рушник з національним верховинським орнаментом.

Олена Попович,
вчителька української мови та літератури Неґровецької середньої школи Закарпаття

Тенісові турніри в сезоні *1991*

Тенісова ланка УСЦАК подає до відома, що на цьогорічний літній сезон запляновано такі турніри:

6-го	7-го липня	УСЦАК-Схід на Союзівці
10-го	11-го сепня	Подвійні ігри на Союзівці
31-го серпня	2-го вересня	Крайові чемпіонати УСЦАК на Союзівці
14-го	15-го вересня	Подвійні ігри, Пласт „Чорноморці" на Союзівці
28-го	29-го вересня	Осінній турнір на „Тризубівці"
12-го	13-го жовтня	КЛК на Союзівці

В УКРАЇНІ ...

(Закінчення зі стор. 1)

України, керуючись статтею 71 Конституції УССР і Постановою ВР УССР про перехід у юрисдикцію УССР державних підприємств і організацій союзного підпорядкування, припинила дію статті 8 про союзний бюджет на 1991 р. у частині, що стосується обмеження фонду заробітної платні підприємств. Потім народні депутати заслухали інформацію Кабінету міністрів про розробку механізму впровадження законодавчих актів, пов'язаних з ліквідацією наслідків чорнобильської катастрофи.

До Києва 21-го червня з Москви повернувся прем'єр-міністер України Вітольд Фокін, де він брав участь у засіданні кабінету прем'єр-міністра СССР, присвяченому питанням процедури роздержавлення економіки, механізму приватизації, а також обговоренню Постанови КМ СССР про організаційні заходи виходу з кризи, пункти якої, за словами Вітольда Фокіна, абсолютно не влаштовують уряд України, бо в основі документу лежить повне заперечення прав республік на виконання своєї самостійної економічної програми.

Соняшник...

(Закінчення зі стор. 1)

почали його передплачувати школи. Тому Ю. Сердюк вдячний УАКРаді, що призначила саме на закуп паперу 6,000 дол.

— А як з виданнями для молоді? — питаємо.

— Для старших іде тепер серія історичних оповідань в окремій бібліотеці. Отже передрук повістей Антона Лотоцького та інших із княжої та козацької доби.

Ми питаємося чому саме з цих часів і Ю. Сердюк пояснює, що він сам, як історик, написав тепер призначену для шкіл історію України та уважає, що шкільна дітвора це підстава нації і все розпочинається від виховання дітей. А їх треба виховувати на непідробленій історії від її початків. Це і причина чому поет та історик Ю. Сердюк рішив тепер працювати для дітей і цій праці віддає увесь свій час та увагу.

В ЧЕТВЕР, 20-ГО ЧЕРВНЯ, депутати Бундестагу 337 голосами проти 320 постановили перевести до Берліну більшість урядових відомств і міністерств, і формально вважати це місто столицею німецької держави. У Бонні покищо залишаться урядові відомства середнього і нижчого рівня.

В П'ЯТДЕСЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ТРАГІЧНОЇ ДОЛІ
моєї найдорожчої СЕСТРИ

д-р Анни Мирослави з Когутяків

її МУЖА

інж. Мирослава

та його РОДИЧІВ

д-ра Володимира і Ольги Кобринів

котрих 23-го червня 1941 р. (другого дня німецько-совєтської війни) НКВД в Дрогобичі забрало, їхня доля невідома. Правдоподібно їх тоді замордували, та їхні кості знаходяться між тими, що весною ц. р. відкопали біля в'язниці в Дрогобичі.

В їхню пам'ять були відправлені

24-го червня 1991 р.

СЛУЖБИ БОЖІ

в церквах:

св. Покрови в Івано-Франківську, Україна;
українській церкві в Люрді, Франція;
Успення Божої Матері в Монтреалі, Канада;
св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

У світлу та тривалу пам'ять незабутньої сестри д-р Анни Мирослави з Когутяків і її мужа інж. Мирослава Кобринів складаю на Наукове Товариство ім. Тараса Шевченка у Львові на придбання будинку .... 10,000 дол.

На Національний Музей ім. митр. Андрея Шептицького у Львові, особливо на збереження, придбання і популяризацію унікальної збірки українського сакрального мистецтва .... 1,000 дол.

МАРІЯ Л. КОГУТЯК-ГЛАДКА

Повідомляємо наших членів, приятелів і знайомих, що в четвер, 23-го травня 1991 р., в 8:30 рано, у власній хаті, в Ірвінґтоні, Н. Дж., мимо дбайливої опіки дружини і лікаря, по довшій і важкій недузі, помер

сл. п.

ФЕДІР ЛУЦИШИН

нар. 24-го березня 1920 р., в ок. Львова, в Україні. Як активіст в боротьбі за державність свого народу в 1941 р. був арештований Ґестапом Гітлера і запроторений до Кацетів в Авшвіці, Мавтгавзен, Мельку і Ебензее. Звільнений американськими армійцями в 1945 р. працював в Управі Ліґи українських політичних в'язнів, в українських організаціях в Баварії, а згодом в ЗСА. Як ентузіяст Патріярхату ПУКЦеркви, працював в управі Патріярхального Товариства, як її член, виконуючи обов'язки оформлення імпрезових програм, декоратора сцен та кольпортера журналу „Патріярхат".

Опечаленій українській родині покійного — дружині Альбіні, доні Лізі та сестрам в Україні Ірині і Теклі з родинами складаємо щире співчуття.

З глибоким жалем

Управа Відділу Українського Патріярхального Товариства в Нюарку, Ню Джерзі

ГРУДКА ЗЕМЛІ НА МОГИЛУ бл. п. о. ЯРОСЛАВА БЕНЕША У 25-ту РІЧНИЦЮ ЙОГО СМЕРТИ

Незмінною Божою постановою вписав Господь ім'я о. Ярослава по своїй правиці, та призначив його до участи у священичій гідності, де й остався аж до своєї смерти.

Він став помічником Христовим у Його уряді, він дістав мандат навчання, йому довірив Господь Свої Тайни, він мусів потішати засмучених і нещасних, — але й він був призначений до того, щоб терпіти й вчасно вмерти.

Господь наділив о. Ярослава великою душею і добрим люблячим серцем, тому й не диво, що у всіх контактах із людьми наш бл. п. отець був чемний, тактовний та вирозумілий і тому залишив по собі гарний спомин серед нашої громади, а особливо серед молоді.

І тому згадуючи нашого покійного отця, в цю сумну 25-літню річницю його смерти, кладемо на його могилу наш вінок вдячности від родини, отців духовних і всіх наших парафіян, а вкінці від мене, його приятеля, для незабутнього нашого душпастиря, лагідної поведінки й чемного успосіблення, всіми любленого і шанованого.

Хоча поплило багато літ, отець наш, все ще стоїть посеред нас, як живий і актуальний, добрий і вчинний, тож і не диво, що згадуємо його постійно у своїх молитвах, Заупокійних Службах Божих, Панахидах і Сорокоустах.

Покійний отець Ярослав добре знав, що його життя нетривке, тому й часто згадував про свою смерть. Переживав і предчував положення нашої Церкви й нашого народу, то й не диво, що поранений смертю упав серед свого труду завчасно, бо забракло йому віддиху й сили. Покинув нас і пересилився до вічного щасливого життя, де перебуває в радощах Свого Отця.

Його чутливе серце наповнене почуттям громадського обов'язку, а його суспільна й релігійна діяльність була рефлексом його бажання — стояти гідно на стійці у своїй Церкві, громаді, школі й народі аж до кінця.

Однаке змучений обов'язками та притаємною хворобою, наш дорогий отець пересилився від нас до тих, що їх христив, виховував, вінчав і хоронив, до тих, що за них простягав свої руки до Господа, бо знав, що Він є скарб безмежний, а розпростерті рамена на хресті є для всіх і для нього.

Він добре розумів, що життя на землі є тимчасове й воно обложене ранами душі й тіла, але й те життя є прикрашене цвітами вдоволення, радости й любови, молитвами й заслугами, що є передсмаком життя вічного:

„Ти Господи, що сотворив Твоєю премудрістю
людину й її від нас забрав, дай їй долю
тих, що спасаються, щоб вона за те, про що
трудилася прийняла щедру нагороду".

Пам'ять про нашого отця між нами не загине, а його молитви хай нас спомагають, бо він нам служив, виконуючи обов'язки доброго пастиря, а особливо служив Божій Матері й для неї побудував храм Святої Покрови, якого на жаль не довелось йому завершити. Храм цей став після його смерти прикрасою нашого міста Торонто й гордістю нового покоління.

Ще не раз на Ваш гріб, прикрашений
священичим хрестом і цвітами впаде
сльоза Вашої, Отче, родини, — й почуєте
щиру молитву:
„Зі святими упокой, Христе, душу Слуги
Твого о. Ярослава".

о. митр. Маркіян Стефанів

У 25-ту РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
дорогого
БРАТА, ШВАҐРА, СТРИЙКА й ВУЙКА

св. п. ОТЦЯ

Ярослава Володимира БЕНЕША

будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ з ПАНАХИДАМИ

4-го липня 1991 — четвер — год. 9-та вранці,
церква Успення Пресв. Богородиці, Торонто, Канада;
4-го липня 1991 — четвер — год. 9-та вранці,
церква Святої Родини, Вашінґтон, ЗСА
6-го липня 1991 — субота — год. 9-та вранці,
катедра св. Йосафата, Торонто, Канада
7-го липня 1991 — неділя
год. 9-та вранці — церква свв. Петра й Павла — Скарборо, Канада
год. 12-та полудня — церква св. о. Миколая — Торонто, Канада
год. 12-та полудня — церква св. Покрови — Торонто, Канада
9-го липня 1991 — вівторок
катедральна церква — Івано-Франківське, Україна,

До участи й про молитви за спокій його душі, рідних, приятелів і знайомих

запрошує **РОДИНА**

???

(Закінчэння зі стор. 2)

90? А чи можна нарешті знати всі факти й наслідки цієї катастрофи, щоб осмислити як слід людським розумом та й заходитися рятувати людей на Україні і в світі. Ми щиро говоримо не тільки про долю українців, а про долю таки багатонаціонального, понад 50-мільйонового населення всієї України і країн світу.

Чи левні ті, які з усмішками задоволення з такого свого „дотепу" кажуть, що, мовляв, „хахол видержіт всьо!"?

„Всьо, да нє всьо, гаспада" московсько-комуністичної імперії, далеко не все!

Жертви, невинні жертви, колись такого трудолюбивого народу, зростають з кожним днем. Багато цих жертв серед дітей. І все, як і колись, через неуцтво і зухвалство партократів.

Не тішмось також і з того, що, мовляв, український народ такий терплячий, такий богобоязливий і переляканий, що воювати за свої права ніколи вже не буде, не посміє. Ми його, мовляв, від часів знищення Запорізької Січі і всіх тих Сагадачних, Грушевських, Петлюр, Коновальців, Бандер, Стусів і їм подібних так залякали, що і не пікнуть...

Так, це правда, що народ України терплячий, як ніякий інший. І Бога щиріше, як Його вороги, любить. Та не знати чи саме в цьому його найбільший гріх супроти Нього самого, чи ні? Історія розсудить... А таки розсудить!

Минає вже п'ять років, а цей народ не знає справжніх розмірів чорнобильської катастрофи і наслідків. А йдеться йому не тільки про нього самого, а й про інші народи, про світ.

А діждеться таки колись на все відповіді. Протягом останніх п'яти років чорнобильського вибуху на АЕС цей народ багато чого зрозумів. Та й не тільки він, а й ті національності, які живуть на українських землях, і які вирішили до кінця розділити свою історичну долю з українським народом, багато чого зрозуміли. Найголовніше з того, Пророком сказане давно вже, що „В своїй хаті — своя правда!" та що в наступних століттях, починаючи з двадцять першого, московській комуністичній імперії не панувати над нами!

Новацьке Свято Весни Нюаркської Станиці

Неділя, 19-го травня 1991 року — казковий весняний день. Горяче, усміхнене сонце час від часу охолоджувалось ніжним подихом вітру. Довколишня чаруюча краса Луїс Моррис Парку (частина Санрайз Лейк) брала в обійми новаків та пташенят з Нюаркської пластової станиці, які з'їхались в цей день відсвяткувати своє Новацьке Свято Весни. Природа, одягнувшись в зелену сукню, заливалася співом пташок. Було особливо радісно, бо до всього долучався веселий сміх новацької дітвори та щебетання „новацьких пташенят". Ось сестричка Роксоляна Мисило, опікунка їхнього гнізда, роздає малятам пропам'ятні сорочинки та легку перекуску. В іншому місці Нестор Максимович, опікун новацького гнізда, подібним способом приготовляє „старших" жовтодзьобів до приємної розваги та новацьких осягів.

На це все з неабиякою гордістю приглядаються батьки. Це вже нове покоління. Народжені далеко поза межами української землі, вони плекають українські традиції, мову та прищеплюють своїм дітям любов до небаченої, але такої рідної України. Багато з цих батьків включилися в українське громадське життя. Вони вчать в українських школах, працюють в молодечих організаціях, допомагають там, де потрібна українська людина. А вже ті мами! Їхнє життя переходить більше в авті, ніж в хаті. То до школи вези, то до українознавства, а тут садочок, там передшкілля, треба ж і на музичні заняття, і на балет, а там спортові заняття, не оминути ж і пластових сходин. І ось як радісно дивитись на усміхнені щасливі личка пустунів! На хвилину забулась втома, мами і тати гомонять між собою про успіхи своїх „нащадків". Після поважної теренової гри, 86 втомлених, але щасливих пташенят розташовується на зеленій травичці до смачного обіду, приготовленого панями з Пласт Приюту.

Відсвіжені і відпочилі „товариші природи" готові маршерувати далі в ліс, розширювати свої знання про довкілля. Треба ж знати, як захистити себе проти деяких немилосердних примхів природи.

Повернувшись з лісу, друзі далі бавляться та змагаються, заохочуючи й своїх батьків трохи побавитись у відбиванку. Скінчились руханкові дії, час дружнього відпочинку навколо новацького вогника. Як приємно засісти однією великою родиною навкруги символічної ватри. Настав час ройових виступів. Кожна точка була вдало виконана. Поміж точками весело співають друзі і так підтримують свою ватру, щоби ані на хвилину не згас запал розваги...

Закриваючи програму, виховники виступили зі своєю жартівливою версією „Ріпки" — Івана Франка.

Стихає останній сміх і гасне новацька ватра, лишаючи по собі незгасні іскри дружби. Всі учасники свята подають собі перехрещено руки і лунає прощальна пісня „Ніч вже йде".

Скінчився день. Однією великою українською родиною діти і батьки звеличали прихід весни. На крилах вечора неслися останні акорди пісні — „Тут є Бог".

А іскра дружби, яка переходила по схрещених руках, запала в кожне серце.

Сердечна подяка належиться всім провідникам, організаторам, особливо сестричкам Маргареті Нич, Роксоляні Галібей, Дарці Семенишин, Наталці Косоноцькій, Дарці Юрук, Ромі Худьо, Таїсі Бушнель, Оксані Мулик та братчикам Ігореві Савчукові, Юркові Шипайлові, Андрійові Гадзевичу, Богданові Пориткові за їхню віддану працю з діточками. Не менша подяка батькам за їхню допомогу здійснити це успішне, незабутнє святкування весни.

Єлисавета Буняк

Учасники свята Весни.

Відзначення 65-річчя смерти С. Петлюри

Цього року в Чикаґо 2-го червня соборно відзначено роковини трагічної смерти Головного Отамана. Організували відзначення обидві наші централі: УАКР і УККА. В організаторів виникла щаслива думка передати молоді виконання головних функцій доповідача і декляматора. І це їм вдалося.

Організаційний комітет, який складався з представників УАКР і УККА, вирішив не запрошувати, як це часто робиться, старших промовців „з іменем". Присутні з приємністю слухали молодих.

Після апелю комбатантів і покладення квітів, інж. Зиновій Туркало, голова УАКР, відкрив свято, підкреслюючи, що ми не оплакуємо поляглих героїв, а святкуємо велич їхнього духа. Він пригадав нам давню мудрість, яка каже, що духовна велич живих пропорційна до їх пошани, до мертвих.

Головним доповідачем він представив Любомира Домашевського, студента медицини в університеті Лойола, який прочитав добре укладене ґрунтовне слово про Симона Петлюру, нав'язавши його спадщину до сучасних потреб.

Юліяна Хім'як-Баялцаліє ва знаменито продеклямувала вірш Миколи Щербака „Отаман Петлюра". Вона виконала деклямацію бездоганно, з правильними граматичними і логічними наголосами. І Любомир Домашевський, і Юліяна є вихованцями школи українознавства і Пласту.

Збагатив свято хор парафії церкви св. Андрія під керівництвом д-ра Василя Трухлого, проспівавши молитву „Отче наш" і дві пісні. Хор співав прекрасно, хоч приміщення було не дуже акустичне.

На закінчення висловив кілька думок про Петлюру та інших поляглих героїв голова УККА в Чикаґо інж. Орест Бараник. Свято закінчилося відспіванням національного славня. Проте люди не поспішали розходитися, молоді їх зворушили. Вони підходили до молодих виконавців, вітали їх з успіхом і дякували, а організаторам дякували за вдалу ідею.

Д. Грушецький

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

Футболісти УСК Ню Йорк — учасники двох турнірів

У неділю, 26-го травня, I дружина УСК взяла участь у традиційному футбольному турнірі, що його влаштував клюб „Квінс Юнайтед". Змагання проходили в двох підгрупах по чотири дружини і закінчилися фіналами за чолові місця турніру. В зустрічі з клюбом господарів „Квінс Юнайтед А", УСК закінчив ремісовим вислідом — 2:2 (обидва ґолі здобув Р. Гупало). У чергових змаганнях наші футболісти закінчили, вдруге за порядком, ремісом, цим разом 1:1. Єдиного ґоля з вільного стрілу здобув С. Коваленко. Згідно з цими вислідами, УСК закінчив цей турнір на третьому місці у підгрупі.

В понеділок, 27-го травня, дружина УСК була учасником III бразилійського турніру, в якому змагалося 6 клюбів. Ігри пройшли у двох підгрупах по три дружини і на закінчення фінали за три чолові місця. В першій зустрічі УСК зазнав поразки „сухим" вислідом 0:3 з сильним клюбом „Інтернешенал". У чергових змаганнях з бостонським „Крузеро" наші футболісти закінчили ремісом 1:1. Єдиного ґоля для УСК здобув Сантос. В останній зустрічі, програних, з клюбом Данбірі з Коннектикат, УСК вийшов переможцем 1:0 і цим самим здобув третє місце та нагороду найбільш дисциплінованої дружини в турнірі.

Склад дружини УСК в цих турнірах був: Марсело, Греб, Плісак, Раміро, Вірон, С. Коваленко, Д. Сантос, Вальдівіно, Гупало, Семеляк, Ремо, Алфред, Клавдійо, Мендез, Кріст.

Зустрічаємо Олімпіяду

Під таким заголовком в київській „Спортивній Газеті" в числі з 24-го травня появилося інтерв'ю з депутатом Верховної Ради України і президентом Української Спортивної Асоціяції у Львові Ярославом Кендзьором. Подаємо основніші відповіді на запитання кореспондентки Т. Донченко.

— Що за ці дні зроблено львівською крайовою організацією Української Спортивної Асоціяції, яку ви очолюєте, для успішного проведення свята?

Я. Кендзьор: — Я щойно повернувся із ЗСА, де зустрічався з головою Української Спортової Централі Америки і Канади М. Стебельським, його заступником О. Твардовським та іншими спортивними діячами. В загальних рисах ми сформували програму святкування і остаточно узгодили умови приїзду гостей. Бо до Львова збирається близько 120 самих учасників та десь 300 гостей-уболівальників: члени родин спортсменів, друзі, члени Т-ва „Україна", громадські та політичні діячі. Я мусів проінформувати наших колеґ про те, що святкування ювілею сягає ген далеко за межі спортивної імпрези. Ми хочемо органічно вплести його в таку сумну дату, як 50-річчя НКВД-истських репресій у Львові. Разом вшанувати пам'ять загиблих у всіх містечках, селах реґіону, відправимо Панахиди на Личаківському та Янівському цвинтарях тощо. Сподіваюсь, що святкування виллється у велику національно-патріотичну акцію. І через спорт долучиться до широкомаштабного спілкування українства з материка та тими, що живуть за межами України. Ми не тільки зустрічалися з керівництвом Української Спортової Централі Америки та Канади, а й ознайомилися із спортивною базою наших земляків. Зокрема відвідали Союзівку. Це дуже мальовничий гірський куточок на північ від Ню Йорку, який емігрантам уявляється. Карпатами. Там спортивна база відпочинку з басейном, комплексом кортів, залями для проведення нарад, конференцій, прекрасні житло і звичайно ж харчування. Одне слово, туди збирається усе українство на канікули, відзначення якихось подій. Гарна спортивна база у філядельфійської громади, де функціонує досить популярний клюб „Тризуб". У нього сильна футбольна команда, яка виступає в середній лізі американського футболу. Вони мають три футбольні поля, комплекс тенісових кортів.

— Оскільки мене турбує проблема Всеукраїнської олімпіяди світу, то святкування у Львові я сприймаю як репетицію перед нею і сподіваюся, що цієї теми ви також торкалися.

Я Кендзьор: — Українська громада з великим успіхом у 1988 році провела II Олімпіяду у Філядельфії. Чергову вони заплянували на 1992 рік. Спортивний клюб „Тризуб" одержав доручення підготувати і провести її, запросивши команди з України. Та почувши нашу ідею Олімпіяди на Тарасовій землі, вони схилилися до цієї думки. І у Львові, куди ми запросимо спортивну редакцію телебачення, „Спортивну газету", спортивне керівництво республіки, представників усіх областей та Кримської автономної республіки і разом визначимо вік учасників, рівень спортивних результатів тощо. Бо Олімпіяда — це зустріч державної ваги і проводити її за рахунок діяспори і не пристойно і, думаю, що це їм буде вже не до снаги. І якщо уряд не підключить державні структури для забезпечення цієї величезної акції, то на аматорських зусиллях Олімпіяду, звичайно, не витягнемо.

— „Націоналізм" у сталінському розумінні — ось у чому звинувачують і Народну раду і еміґрантів-українців. Та чи хочуть вони саме у такому розумінні, „крови"?

Я. Кендзьор: — Існують розбіжності політичних думок у виборі стратегії й тактики у боротьбі за суверенітет України. І в нас є люди, що сповідують найрадикальніші, найлівіші методи боротьби за його реалізацію. В Америці на всіх зустрічах, які я мав, не знайшлося жодної людини, котра б дорікала нам і наполягали, щоб ми, Народна рада й демократичні сили України, обрали не ті методи боротьби. Вони просять і благають: розпорядіться розумно тим унікальним шансом, що маєте, постарайтеся не спровокувати будь-яке кровопролиття. Вони на власній долі пережили страшні роки і бояться, щоб такі події не повторилися на Україні. Щоправда, там є невеличкі радикальні кола, що, як і наші, суперрадикальні, закликають до активної і непарляментської боротьби. Але втішає те, що їхній голос настільки непотужний, що повністю губиться серед дружньо настроєних українців... Зараз ми приймаємо Конституцію України. Більшість народних депутатів УРСР — за соціялістичний вибір. Вважаю, що їх треба просто силоміць посилати за кордон: хай подивляться, як там живуть наші земляки, обійдені світовою зорею соціялізм! Впевнений, що відвідавши лише дві спортбази, Союзівку і „Тризубівку", вони змінять свої погляди...

Рочестер підтримав збіркову акцію УСЦАК

Згідно із уповноваженням Управи УСЦАК, член Ради УСЦАК Роман Куціль провів в Рочестері фінансову збірку допомоги реалізації першої в історії українського спорту зустрічі спортовців діяспори і України. Подаємо список жертводавців, яким при цій нагоді висловлюємо щиру подяку: Українська Кредитова Спілка в Рочестері (200 дол., з цього 100 на Альманах у Львові), В. Мотика (10 УСЦАК), В. Білан (10 УСЦАК), М. Руснак (5 УСЦАК), Т-во „Самопоміч" Рочестер (100 УСЦАК, 100 Альманах), Р. Куціль (100 УСЦАК, 40 Альманах), В. Гладун (20 УСЦАК). Особи, що зложили на УСЦАК: Е. Загачевський (10), Р. Білик (10), М. Балич (10), А. Яріш (25), М. Білозір (15), Л. Білик (10), П. Дзюба (10), Д. Тимченко (10), Л. Ґалуґа (10), А. Скібіцький (5), В. Пилишенко (25), Б. Венґльовський (20), А. Лой (50), О. Соробей (10), Л. і Л. Шміґелі (25), О. Левицька (5), Р. Левицький (10), Б. Левицька (10), Р. Чорнобіль (25), М. Федик (60 УСЦАК і 40 Альманах), Р. Шутер (15 УСЦАК), Т. Кушнір (50 УСЦАК), Б. Лялька (50 УСЦАК і 100 Альманах), М. Лялька (50 УСЦАК), У. і М. Баб'юки (50 УСЦАК і 100 Альманах), Український „Вест Сайд" Клюб (100 УСЦАК і 100 Альманах). Разом: 1010 УСЦАК і 580 Альманах.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СОФІЯ ШУБА член УНС Відд. 352-го в Честері, Па. померла 3-го березня 1991 року на 84-му році життя. Нар. 5-го червня 1906 року в Польщі. Членом УНС стала 1951 року. Залишила у смутку дочку Софію Світий. Похорон відбувся 6-го березня 1991 року на Ловн Крофт Семетері в Ридж Род, Лінвуд, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Ірена Назаревич, секр.

ЕФФІ БУҐЕРА, член УНС Відд. 292-го Т-ва ім. св. Івана Хрестителя в Дітройті, Миш. померла 15-го травня 1991 року на 80-му році життя. Нар. 4-го грудня 1910 року в Портедж Ля Прерie, Канада. Членом УНС стала 1939 року. Залишила у смутку сина Віллiяма, двоє внуків і четверо правнуків. Похорон відбувся в крематорії Гарбер Спрінґ, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!

Стелла Федик, секр.

МИКОЛА ДЗЯДІВ, член УНС Відд. 25-го Т-ва „Свобода" в Джерзі Сити, Н.Дж. помер 4-го березня 1991 року. Нар. 3-го березня 1908 року в селі Підгайчики, Україна. Членом УНС став 1967 року. Залишив у смутку родину в Україні — жінку, дітей, внуків, братів. Похорон відбувся 7-го березня 1991 року на цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Марія Савчак, секр.

ІВАН КУДРИЧ, член і секретар 164-го Відд. УНС ім. М. Грушевського в Бервик, Па. помер 27-го квітня 1991 року на 67-му році життя. Нар. 27-го вересня 1923 року в селі Прислін, Зах. Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Анну, сина, п'ять доньок, 11 внуків і 5 правнуків. Похорон відбувся на Укр. цвинтарі свв. Кирила і Методія в Бервик, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Тимко Бутрей, секр.

ЕДВАРД ПАРАСЮК, член УНС Відд. 137-го Т-ва ім. Св. Духа в Честер, Па., помер 22-го квітня 1991 року на 70-му році життя. Членом УНС став 1947 року. Залишив у смутку дружину Павлину і троє дітей. Похорон відбувся на цвинтарі Ловн Крофт в Линвуд, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Бетті Паньків, секр.

ЕВГЕН ГУСАК, член УНС Відд. 88-го Т-ва „Союзівка" в Кергонксоні, Н.Й. помер 4-го травня 1991 року на 78-му році життя. Нар. 17-го лютого 1913 року в селі Новосілка, пов. Тернопіль, Україна. Членом УНС став 1967 року. Залишив у смутку сина Стефана і дружину Надю. Похорон відбувся 7-го травня 1991 року на цвинтарі Св. Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Стефанія Гаврилюк, секр.